

**RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE
HELTBORG THISTED KOMMUNE**

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af ler

**På ejendommen Toftumvej 1, 7760 Hurup Thy, matr.nr. 5p
Heltborg By, Heltborg**

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	Toftumvej 1, 7760 Hurup Thy, matr.nr. 5p Heltborg By, Heltborg
Råstofgravens areal	4,6 ha
Råstofstype og tilladt mængde	Ler 7.000 m ³ pr. år
Tilladelsens varighed	10 år 3. februar 2022 – 3. februar 2032
Sagsnummer	2021-004621
Tidligere meddelte tilladelser	2014-014791, februar 2012 - februar 2022.
Offentliggørelse	3. februar 2022
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	3. februar 2032 og senest 1 år efter endt indvinding
Indvinder	Egernsund Wienerberger Production A/S, Helligsøvej 15, 7760 Hurup Thy
Ansøger	Landinspektørfirmaet LE34 A/S, Gasværksvej 30R, 9000 Aalborg
Grundejer	Jan Poulsen Houe, Toftumvej 1, 7760 Hurup Thy
Indvinders telefon/mobilnummer	97 95 62 00
Indvinders e-mailadresse	Hans.Christian.Hansen@egernsund.com
Indvinders CVR-nummer	82753915
Driftsansvarlig(e)	Hans Chr. Hansen
Region Nordjylland	Tlf.: 97 64 80 00, e-mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Eskild Laursen	Tlf.: 51 97 55 61, e-mail: eskild.laursen@rn.dk

Tilladelse til råstofindvinding
på matr.nr. 5p Heltborg By, Heltborg, Thisted Kommune
indtil 3. februar 2032.
Sagsnummer: 2021-004621

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Landinspektørfirmaet LE34 A/S, Gasværksvej 30R, 9000 Aalborg CVR-nr.: 20683880	Egersund Wienerberger Production A/S, Helligsøvej 15, 7760 Hurup Thy CVR-nr.: 82753915	Jan Poulsen Houe, Toftumvej 1, 7760 Hurup Thy

Region Nordjylland den 3. februar 2022

Eskild Nilas Laursen

Råstofmedarbejder

Kvalitetssikret af

Anne Marie Henriksen, Råstofmedarbejder

INDHOLD

Oversigtsskema	3
1. Tilladelsen	7
1.1 Råstofloven	7
1.2 Miljøvurderingsloven	7
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	7
1.4 Bilag IV-arter	8
1.5 Indsatsbekendtgørelsens § 8	8
1.6 Vandforsyningsloven	8
1.7 Miljøbeskyttelsesloven	9
1.8 Naturbeskyttelsesloven	9
1.9 Museumsloven	9
1.10 Skovloven	9
1.11 Vandløbsloven	9
1.12 Vejloven og Privatvejsloven	9
1.13 Jordforureningsloven	9
1.14 Jernbaneloven	9
2. Vilkår	9
2.1 Vilkår efter råstofloven	10
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	17
3.1 Generel klagevejledning	17
3.2 Klagevejledning for de enkelte love	18
3.3 Underretning	18
4. Grundlag for tilladelsen	20
4.1 Ansøgningens indhold	20
4.2 Høring vedr. ansøgning	20
4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse	23
4.4 Råstofplanen	25
4.5 Miljøvurderingsloven	25
4.6 Kommuneplan og lokalplan	25
4.7 Grundvand og overfladevand	26
4.8 Natur og landskab	26
4.9 Miljømæssige forhold	27
4.10 Udkast til efterbehandlingsplan	28
4.11 Region Nordjyllands samlede vurdering	29
Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:25.000	30
Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:5000	31
Bilag C: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	32
Bilag D: Generelle bestemmelser	34
Bilag E: Uddrag af museumsloven – jf. lovbek. nr. 358 af 8. april 2014	37

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7 stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af op til 7.000 m³ ler på i alt 4,6 hektar på matr.nr. 5p Heltborg By, Heltborg, se bilag A og B.

Tilladelsen er gældende i perioden fra 3. februar 2022 til 3. februar 2032.

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens § 10 samt i henhold til anden relevant lovgivning, som beskrevet under afsnit 2.2.

Virksomheden har følgende tilladelser, som stadig er gældende: sagsnr. 2014-014791, fra 1. februar 2012 og indtil den 1. februar 2022.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a. Region Nordjylland har gennemført en screening af projektets indvirkning på miljøet. Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland har den 8. november 2021 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/råstoffer.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet.

Det indgår i vurderingen, at:

- Projektet ligger i område der er udlagt som graveområde i Regionens Råstofplan 2016
- Indvindingen vurderes ikke at påvirke områdets grundvandsinteresser
- Der er få naboejendomme, og projektet vurderes ikke at give anledning til en væsentlig påvirkning med støj, støv eller trafik i fht. naboer.
- Projektet vurderes ikke at påvirke beskyttede arter, naturtyper eller Natura 2000-områder
- Projektet vurderes ikke at påvirke fredninger eller kulturhistoriske anlæg og beskyttelseslinjer
- Projektet vurderes, hverken i sig selv eller i kumulation med andre aktiviteter og projekter i området, at give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning
- Projektområdet efterbehandles til landbrugsmæssig drift, og arealet indpasses i landskabet.

Se nærmere i afsnit 5.2.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

² Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

2000)³

Region Nordjylland har vurderet, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-området – (H28) Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø og Fuglebeskyttelsesområde (F23, F27, F28, F39) Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme) – væsentligt. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte projekts påvirkning af ovennævnte Natura 2000-område. Se nærmere i afsnit 5.5.

1.4 Bilag IV-arter

En række arter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have yngle- eller rasteområde på eller ved ejendommen. På baggrund af faglig rapport nr. 635, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra DMU 2007, at det er ud fra de 10x10 km område, vurderes det, at der kan være vandflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Ifølge opslag på naturbasen.dk den 1. juli 2021 er der ikke registreret bilag IV-arter på eller omkring projektarealet eller i en afstand af 3,3 km.

Projektarealet er landbrugsjord, hvor der i dag i et mindre omfang indvindes ler til 2 m u.t. Det ansøgte indvindingsområde samt det omkringliggende areal anvendes til almindelig landbrugsdrift, der ikke anses som karakteristiske yngle- eller rasteområder.

Region Nordjylland har på baggrund af ovenstående vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter. Hvis det mod forventning skulle vise sig, at indvindingen påvirker bilag IV-arter negativt, kan Region Nordjylland stille skærpede vilkår.

1.5 Indsatsbekendtgørelsens⁴ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden for overfladevandområder eller grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Jf. gældende vandområdeplaner samt basisanalyser for 2021-2027 er den regionale grundvandsforekomst (ID: dkmj_147_ks) i området udpeget som god kvantitativ tilstand. Det vurderes at projektet ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål, idet råstofindvinding ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer.

1.6 Vandforsyningsloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandforsyningsloven.

---

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v.

1.7 Miljøbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

1.8 Naturbeskyttelsesloven⁷

Der er ikke søgt om dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

1.9 Museumsloven⁸

Der er ikke søgt om dispensation fra museumsloven.

1.10 Skovloven⁹

Der er ikke søgt om dispensation fra skovloven.

1.11 Vandløbsloven¹⁰

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandløbsloven.

1.12 Vejloven og Privatvejsloven¹¹

Thisted Kommune træffer afgørelse om vejadgang.

1.13 Jordforureningsloven¹²

Der er ikke søgt om dispensation fra eller tilladelse efter jordforureningsloven.

1.14 Jernbaneloven

Der er ikke søgt om tilladelse efter jernbaneloven.

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på.

---

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse.

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019 om skove.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

¹¹ Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v.

Lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015 om private fællesveje.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og at indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke iværksættes, før klagen er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldte.

2. Der skal foreligge en tilladelse til vejadgang fra Thisted Kommune.
3. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, så den opfylder vilkårene i tilladelsen og tilgodeser landskabelige interesser. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:

- a. Graveplan – mindst i målforhold 1:2.000.
  - b. Efterbehandlingsplan – mindst i målforhold 1:2.000.
  - c. Et snit med områdets profil i målforhold 1:500 eller 1:1.000. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
  - d. Grænsen for efterbehandling, som skal vises, fremgår af afsnit 2.1.2, mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelige materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozning af regulære materialer evt. kan reduceres og gravegrænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling
  - e. Gravning og efterbehandling skal foregå i etaper.
  - f. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
  - g. Graveretning skal vises.
  - h. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
  - i. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placering skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
  - j. Oplysninger om skrænthældning.
4. Grænsen for det areal der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Nordjylland. Derefter skal der indsendes et målrids af gravegrænsen til Region Nordjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan fx ske med betonringe.
  5. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingsplanen. Garantien pristalsreguleres automatisk en gang om året med Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejder mv. og med den aktuelle dato som udgangspunkt. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan fx være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

Hvis indvinder ønsker at anlægge interne veje i råstofgraven, stilles der en separat garanti for fjernelse af disse.

Tinglysning

6. Der skal indbetales kr. 1.750,- til dækning af afgiften for tinglysning af servitut/deklaration om vilkår for indvindingen. Region Nordjylland sender ansøger en separat regning for dette.

Oplysning om hvornår gravearbejdet påbegyndes

7. Region Nordjylland skal underrettes, inden indvindingen påbegyndes. Underretningen skal ske skriftligt.
8. Der skal foretages en arkæologisk forundersøgelse inden muldafrømning i de enkelte etaper inden råstofindvindingen sættes i gang.

Hvis indvinder ikke ønsker de arkæologiske interesser afklaret gennem en forundersøgelse, skal indvinder senest 4 uger før muldafrømning underrette Museum Thy om, hvornår arbejdet bliver sat i gang.

Kontaktoplysninger på Museum Thy er: Jernbanegade 4, 7700 Thisted, tlf. 97 92 05 77, e-mail: kontakt@museumthy.dk (gælder for Morsø og Thisted Kommuner)

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

9. Området, hvor indvindingen mv. må ske, er på 4,6 hektar og fremgår af bilag B.
10. Indvinding andre steder på ejendommen end det tilladelsen omfatter, kræver en ny tilladelse efter råstofloven.
11. Tilladelsen gælder kun indvinding af 7.000 m³ ler pr. år over en 10-årig periode.
12. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen.
13. Hvis der er ønske om at indvinde muld, overjord, andre råstoffer eller større mængder end de ovenstående skal det anmeldes til Region Nordjylland, jf. råstoflovens § 9 stk. 2.
14. Der må ikke graves dybere end til kote 20 (DVR90) svarende til 2 meter under terræn. Det oprindelige terræn ligger i kote 22 til 34 (DVR90). Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 2 meter.
15. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at grundvandsspejlets beliggenhed skal måles. Målingen skal foregå i marts eller april måned.
16. Hvis det ønskes at grave dybere end tilladt, kræver det en ny afgørelse efter Råstofloven.
17. Der må aldrig uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.

18. Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Region Nordjylland og Thisted Kommune underrettes og dræne skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende¹³. Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Thisted Kommune.
19. Anvendelse af knust beton eller tegl til anlæg af interne køreveje forudsætter forudgående godkendelse fra Region Nordjylland.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

20. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:
- Naboskel end 5 meter
  - Nabobeboelser end 100 meter

Skelgennemgravning

21. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrånninger under indvinding

22. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have anlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

2.1.3 Driftstider

Tilladelige driftstider er opført i tabel 1.

Driftstider	Hverdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg mv.	Kl. 07.00 – 16.00
Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	Kl. 07.00 – 16.00

Tabel 1 – Tilladelige driftstider

23. Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke forekomme drift i råstofgraven på søn- og helligdage.
24. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af de normale driftstider skal være Region Nordjylland i hænde senest 14 dage før afvigelsen forventes at være nødvendig.
25. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

26. Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til jordbrugsdrift.

¹³ Hjemlen findes i råstofloven § 10, stk. 3

Jordbrugsdrift

27. Skrænters hældning/anlæg ved efterbehandling: En hældning ikke stejlere end 1:7.
28. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til jordbrug bagefter.

Generelle vilkår vedr. overjord og muld

29. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
30. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.
31. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingsplan

32. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer, indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
33. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
34. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
35. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingen

36. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets retablering.
37. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 3. februar 2032.
38. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal foretage tilsyn inden efterbehandlingen kan godkendes.
39. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, med mindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

40. Hvis der sker uheld, hvor der spildes olie eller brændstof, skal der gøres en omgående afværgeindsats ved kontakt til Beredskabsstyrelsen og orientering til Region Nordjylland.

Brændstofftanke

41. Tanke/beholdere til flydende brændstof, olieprodukter mv. skal placeres i tætte opsamlingskar, der kan rumme indholdet af den største tank/beholder anbragt deri. For at undgå regnvand i opsamlingsbeholderen skal det hele være overdækket. Optankning skal foregå under konstant opsyn.
42. Tankene i råstofgraven skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsen. Tankene skal desuden være dobbeltskrogede.
43. Udstyr til tankning skal være opsat/indrettet med automatisk stop ved fuld tank og således, at et eventuelt spild i forbindelse med tankning kan tilbageholdes og opsamles.

Kørende og stationært materiel

44. Såfremt der udenfor råstofgravens driftstider, se afsnit "Driftstider", skal henstå køretøjer i selve råstofgraven, skal dette ske på et befæstet areal. Det befæstede areal skal være indrettet således, at spildte væsker ikke kan løbe væk eller sive ned.
45. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtaget hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
46. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
47. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte: 2 maskiner, skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

48. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder kemiske midler til plantebekæmpelse, af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet.
49. Brug af tørsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

50. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

51. Affald skal bortskaffes i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Thisted Kommunes "Regulativ for erhvervsaffald".
52. Eventuel tilførsel af jord til råstofgraven (§ 52-dispensation) skal søges særskilt hos Region Nordjylland.

2.1.7 Støj og vibrationer

53. Råstofgravens eksterne støjniveau må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

Tidsrum	Mandag – fredag kl. 07.00–18.00 Lørdag kl. 07.00–14.00	Mandag – fredag kl. 18.00–22.00 Lørdag kl. 14.00–22.00	Alle dage kl. 22.00–07.00	Maksimalværdi Kl. 22:00-07:00 Angivet som dB(A) med tids- vægtning fast
---------	---	---	------------------------------	---

Områdetype:		Søn- og helligdage kl. 07.00–22.00		
Nærmestliggende enkeltbolig i det åbne land (sideslilles med område-type 3)	55	45	40	55

Tabel 2 – Grænseværdier for støj målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A).

De anførte grænseværdier i de tre første kolonner, skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer. I perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer.¹⁴
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

54. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.

55. Hvis der fremkommer klager over støjgener fra råstofgraven, eller råstofmyndigheden af anden grund finder det nødvendigt, skal indvinderen på råstofmyndighedens forlangende lade udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledninger, jf. afsnittet om støj. Målingerne eller beregningerne foretages af et firma, der enten er akkrediteret til det eller godkendt af råstofmyndigheden. Målinger eller beregninger udføres normalt højst en gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Der skal aftales med Region Nordjylland, hvor der skal måles.

56. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket ubestemtheden på målingen – er mindre eller lig med støjgrænseværdien. Målingerne og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger. Støjmålinger eller støjberegninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift.

57. Hvis målingerne eller beregningerne viser, at støjen er højere end tilladt, skal indvinderen sørge for, at der bliver gjort noget for at dæmpe støjen. Nye målinger eller beregninger skal kunne bevise, at støjen derefter ligger indenfor det tilladte.

Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om nødvendigt kræves støjdempet, således at grænseværdierne kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummi-belægning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

58. Indvinderen skal afholde alle udgifter til støjmålinger og –beregninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

¹⁴ Fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989.

59. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på tre uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)
60. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

61. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende		
Aften/nat (kl. 18.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-18.00)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

62. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

63. Efterfølgende skal indvinderen på forlangende fra og efter nærmere aftale med Region Nordjylland, fx ved naboklager, lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af, at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

64. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

65. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 Støv

66. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
67. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne efter nærmere anvisning af Region Nordjylland, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
68. Virksomheder skal få mængden af støv fra arbejdspladsen målt af et firma, der er autoriseret til det, eller som Region Nordjylland har godkendt, hvis Regionen vurderer, at det er nødvendigt.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.rn.dk/råstoffer. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er offentliggjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven.

Eventuel klage skal sendes til relevant myndighed, se afsnit 3.2.

3.1 Generel klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over en afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af klagenævnets hjemmeside (naevneneshus.dk). Klageportalen kan også findes på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). En klage afvises, hvis gebyret ikke betales indenfor en frist fastsat af klagenævnet. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

En klage skal være modtaget på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og før det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om det.

3.2 Klagevejledning for de enkelte love

3.2.1 Afgørelse efter råstofloven

Der kan klages over afgørelsen, herunder konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-områder og Bilag IV-arter, til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentlig bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Nordjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. Råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.3 Underretning

Kopi af afgørelsen samt bilag er den 3. februar 2022 sendt til:

- Lodsejer, hoe@privat.dk
- Thisted Kommune, miljo@thisted.dk; kke@thisted.dk; elsn@thisted.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Nordjylland, njl@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Museum Thy, kontakt@museumthy.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, thisted@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk, thisted@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland har den 5. februar 2021 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af ler på matrikelnummer 5p Heltborg By, Heltborg, Toftumvej 1, 7760 Hurup Thy.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Det ansøgte graveareal udgør 4,6 hektar, se bilag A og B
- Der forventes en årlig indvinding på 7.000 m³ ler
- Der ansøges om indvinding over grundvandsspejlet
- Der er ansøgt indvinding ned til kote 20-32 meter (DVR90)
- Der ansøges om tilladelse til gravning indtil 2032
- Arealet ønskes efterbehandlet til jordbrugsmæssig drift

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Udskrift af tinglysning
- Dokumentation for ansøgers ret til at indvinde på den ansøgte ejendom
- Oversigtskort 1:25.000
- Kort 1:2000 eller 1:4000 med angivelse af adgangsveje,
- Udkast til grave- og efterbehandlingsplan
- Ansøgningsskema efter Miljøvurderingsloven

4.2 Høring vedr. ansøgning

4.2.1 Myndigheder, forsyningsselskaber og landsdækkende foreninger

Der er foretaget høring på baggrund af ansøgningsmaterialet ved andre myndigheder og forsyningsselskaber samt landsdækkende foreninger.

Der er indkommet følgende bemærkninger:

Thisted Kommune

Høringssvar fra Thisted Kommune vedr. udkast til miljøscreening angående indvinding af ler på Toftumvej 1, 7760 Hurup Thy, del af matr.nr. 5p Heltborg By, Heltborg

Thisted Kommune har følgende kommentarer til udkast til miljøscreening ang. indvinding af ler for råstofudvinding på Toftumvej 1, 7760 Hurup Thy, del af matr. nr. 5p Heltborg By, Heltborg

Team Vandløb:

Team vandløb har ikke bemærkninger til udkastet til screeningsafgørelsen.

Team Natur:

Der er søgt om en årlig indvinding på 7000 m³ – og en forlængelse af en eksisterende gravetilladelse.

Der indvindes ler til ca. 2 m.u.t. og ikke under grundvandsspejlet.

Der er en beskyttet mose nær projektområdet. Region Nordjylland har vurderet at mosen ikke har kontakt til større underliggende grundvandsmagasiner, og at en indvinding til 2 m.u.t ikke vil påvirke området. Thisted kommune er enig i vurderingen.

Ingen bemærkninger til bilag IV-arter eller Natura 2000.

Team Åbent land:

Team Det Åbne Land har ingen bemærkninger til sagen.

Team Vej:

Der anmodes i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til fortsat benyttelse af eksisterende overkørsel til kommunevejen, Skårhøjvej.

Thisted kommune er indstillet på at give denne tilladelse, dog med vilkår om,

at overkørslen fastlægges i en bredde på min. 4 og max. 9 meter

at der etableres en asfalteret overkørsel, som går fra hvor der er stabilt asfalt og min. 3 m fra vejkant

at overkørslen suppleres med svingsten såfremt Thisted kommune senere måtte vurdere, at det er nødvendigt til sikring af vejkanten.

at det sikres, at der fra overkørslen er fald væk fra Skårhøjvej, således overfladevand m.m. ikke løber ud på vejen

at etablering og forstærkning af overkørslen udføres uden udgift for Thisted Kommune herunder også, hvis det viser sig nødvendigt at foretage genetablering af rabatten langs vejen, rørføring af grøft, kabelomlægning, flytning af el-skabe, telefonskabe, lysmaster m.v.

at eventuelt hegn og beplantning omkring overkørslen rykkes tilbage, og at planter mv. løbende beskæres så gode oversigtsforhold ved udkørsel til stadighed sikres.

at der sker fejning af adgangsvejen efter behov, sådan at eventuelle materialer på adgangsvejen ikke bringes ud på den offentlige vej.

Team jord og Grundvand:

Team Jord og Grundvand har ingen bemærkninger til udkast til miljøvurdering.

Museum Thy**Høringssvar vedr. råstofgravning Toftumvej 1, 7760 Hurup Thy, matr.nr. 5p Heltborg By, Heltborg**

Museum Thy har på baggrund af det tilsendte materiale foretaget en arkivalisk kontrol for væsentlige fortidsminder på det 4,6 ha store areal udlagt til indvinding af ler.

Arkæologiske interesser i området

Arealet for indvinding af råstoffer ligger i et område med mange registrerede fortidsminder, i form af overpløjede gravhøje og syd her for bopladser fra jernalderen, hvoraf særligt én, Ginnerup bopladsen, kategoriseres som værende af national betydning.

I 2012 foretog Museum THY en forundersøgelse på den nordlige del af arealet, hvor der er søgt om tilladelse til indvinding af ler. En mindre del mod syd, markeret med turkis, blev i den forbindelse ikke frigivet til råstofindvinding, eftersom der i dette område blev fundet bopladsspor i form af enkelte stolpehuller og gruber, anlæggene dateres til yngre bronzealder/ældre jernalder

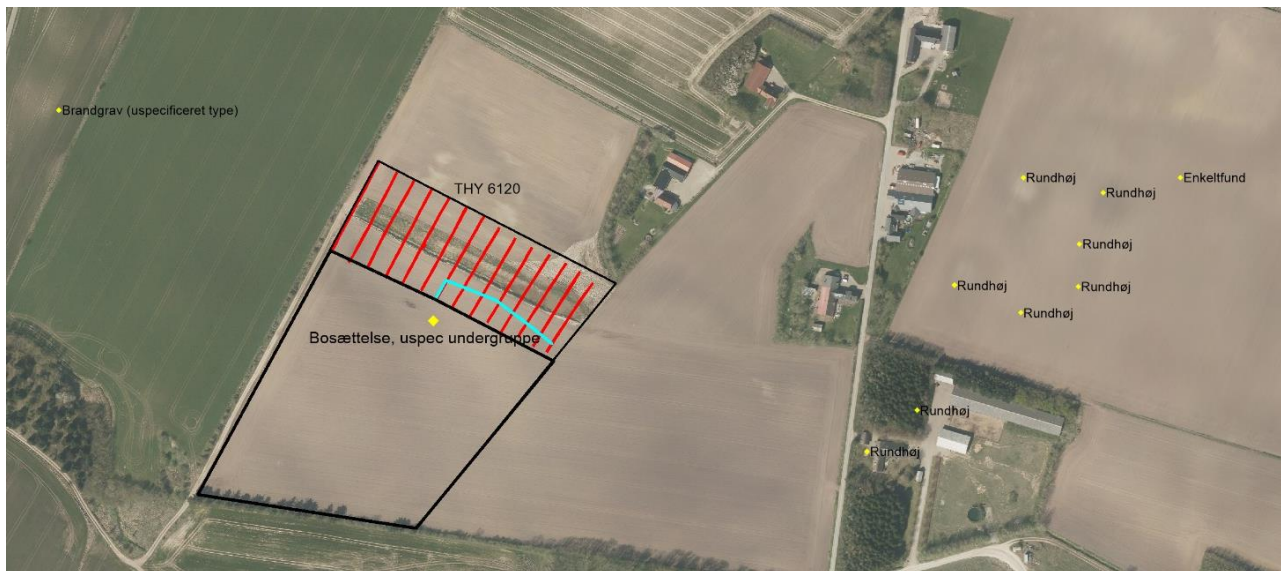

Fig.1: Forundersøgelsesgrøfter er markeret med rødt, med turkis den del af det forundersøgte areal, der i 2012 ikke blev frigivet til indvinding af ler. Den sydligste del, markeret med sort streg, anbefaler museet forundersøges.

Anbefaling

Museet anbefaler på baggrund af ovenstående, at der i god tid forud for råstofgravningen foretages en forundersøgelse på de resterende 3,5 ha., så tilstedeværelsen af en evt. boplads kan afklares.

4.2.2 Sagsparter

Der er foretaget partshøring på baggrund af ansøgningsmaterialet. Ansøgning om råstoftilladelse er fremsendt til følgende naboer/berørte parter:

Skårhøjvej 2	7760 Hurup Thy
Skårhøjvej 2	7760 Hurup Thy
Skårhøjvej 2	7760 Hurup Thy
Toftumvej 1	7760 Hurup Thy
Toftumvej 3	7760 Hurup Thy
Toftumvej 3	7760 Hurup Thy
Toftumvej 3	7760 Hurup Thy
Toftumvej 3	7760 Hurup Thy
Toftumvej 3	7760 Hurup Thy
Toftumvej 7	7760 Hurup Thy
Toftumvej 7	7760 Hurup Thy

Der er ikke indkommet skriftligt indlæg fra de partshørte.

4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse

4.3.1 Thisted Kommune

Udkast til tilladelse er den 4. februar 2022 sendt i høring hos Thisted Kommune i henhold til råstoflovens § 10a om fastsættelse af vilkår for efterbehandling. Thisted Kommune har indsendt følgende bemærkninger til udkastet:

Høringssvar vedrørende udkast til råstof tilladelse. Toftumvej 1, 7760 Hurup Thy, del af matr.nr. 5p Heltborg By, Heltborg

Thisted Kommune har følgende kommentarer til udkast til råstof tilladelse for indvinding af ler på Toftumvej 1, 7760 Hurup Thy, del af matr.nr. 5p Heltborg By, Heltborg:

Team Industri:

Det fremgår af udkastet, at der dispenseres for de vejledende støjgrænser i etableringsfasen og i efterbehandlingsfasen.

Der er givet følgende 2 vilkår:

59. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på tre uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)

60. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Samtidig er givet følgende vilkår:

37. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den indsæt dag + måned + år.

Thisted Kommunes Team Industri mener, det bør pointeres, at denne efterbehandling skal foretages indenfor en periode på 3 uger. Så ikke det sker løbende (i perioder af 3 uger) med den højere støj-grænse.

Desuden anbefaler Thisted Kommune, at der gives et vilkår om, at også naboer skal orienteres om det højere støjniveau 5 dage i forvejen. Dette vil forebygge klager og frustrationer hos naboerne.

Team Vej:

Team Vej har sendt overkørselstilladelse direkte til LE34.

Region Nordjyllands vurdering:

I forbindelse med lerindvinding vil efterbehandlingen ofte foregå løbende, og efterbehandlingen vil typisk have samme støjniveau som selve indvindingen.

Regionen vurderer nødvendigheden af at orientere naboer, når indvinder underretter Regionens vedr. efterbehandling og det konkrete arbejde det indebærer.

4.3.2 **Ansøger**

Udkast til tilladelse er den 29. november 2021 sendt i høring ved ansøger i henhold til forvaltningslovens §19. Der er kommet nogle bemærkninger fra ansøger.

4.4 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ca. 2 km øst for Hurup. Det ansøgte areal ligger i graveområde Heltborg i Råstofplan 2020 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af ler. Råstofferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

4.5 Miljøvurderingsloven¹⁵

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning', jf. lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Nordjylland har derfor udført en screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse om, hvorvidt indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering.

På baggrund af screeningen har Region Nordjylland vurderet, at projektet hverken på baggrund af karakter, placering eller kendetegn ved påvirkningen vil påvirke miljøet væsentligt. Region Nordjylland har den 8. november 2021 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/rastoffer.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet.

Det indgår i vurderingen,

- Projektet ligger i område der er udlagt som graveområde i Regionens Råstofplan 2016
- Indvindingen vurderes ikke at påvirke områdets grundvandsinteresser
- Der er få naboejendomme, og projektet vurderes ikke at give anledning til en væsentlig påvirkning med støj, støv eller trafik i fht. naboer.
- Projektet vurderes ikke at påvirke beskyttede arter, naturtyper eller Natura 2000-områder
- Projektet vurderes ikke at påvirke fredninger eller kulturhistoriske anlæg og beskyttelseslinjer
- Projektet vurderes, hverken i sig selv eller i kumulation med andre aktiviteter og projekter i området, at give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning
- Projektområdet efterbehandles til landbrugsmæssig drift, og arealet indpasses i landskabet.

Samlet set er det Regionens vurdering at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre aktiviteter og projekter i området, forventes at kunne give anledning til en væsentlig indvirkning på miljøet.

4.6 Kommuneplan og lokalplan

Området er medtaget som råstofindvindingsområde i kommuneplanen for Thisted Kommune. I kommuneplanen er der angivet følgende retningslinjer for råstofgrave:

a) Administration og planlægning i de udlagte arealer skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne i gældende råstofplan for Region Nordjylland.

---

¹⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

b) I udlagte graveområder må der ikke planlægges for eller etableres anlæg, der begrænser mulighederne for råstofudnyttelse.

c) Efterbehandling af råstofgravene skal overvejende ske med hensyn til beskyttelse af drikkevandsinteresser, natur- og miljøforhold.

Der er ingen lokalplan for området.

4.7 Grundvand og overfladevand

Der foretages indvinding af råstoffer (ler) til ca. 2 m u.t. Det ansøgte areal er beliggende i OD (område med drikkevandsinteresser). Grundvandsspejlet er beliggende mindst 14 m u.t.

Nærmeste private drikkevandsforsyninger er beliggende ca. 600 m nordøst for det ansøgte projektområde (DGU-nr. 36.424) og ca. 500 m nordvest for området (DGU-nr. 36.422), hvor der er en filtersætning hhv. 36 og 60 m u.t. i sand/grus under det oven liggende lerlag. I begge borerer ses et sammenhængende lerlag på mindst 20 m over det magasin, hvor vandindvindingen foretages fra.

Nærmeste almene vandforsyningsboringer er beliggende ca. 1,9 km nordvest for projektområdet, og det tilhørende indvindingsopland er beliggende ca. 1,5 km nordvest for projektområdet.

Grundvandsstrømningen i området er fortrinsvis mod øst, mod Nees Sund, der er beliggende ca. 1,5 km fra projektområdet.

Nærmeste beskyttede vandløb er beliggende ca. 750 m nord for det ansøgte projektområde.

Grundet gravedybden samt afstand til grundvandsspejl og overfladevand vurderer Region Nordjylland, at det ansøgte projekt ikke at give anledning til risiko for forurening af grundvand og overfladevand.

Jf. gældende vandområdeplaner samt basisanalyser for 2021-2027 er den regionale grundvandsforekomst (ID: dkmj_147_ks) i området udpeget som god kvantitativ tilstand kemisk tilstand. Det vurderes at projektet ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål, idet råstofindvinding giver ikke anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer.

Region Nordjylland vurderer, at råstofindvindingen ikke udgør en trussel mod grundvandet. Hvordan med overfladevand?

4.8 Natur og landskab

Afstande og vurdering af de nærmeste områder med natur eller landskabelige interesser:

- Ca. 240 m nordøst og ca. 680 meter sydøst for projektområdet er der fredede fortidsminder (rundhøje). Fortidsmindernes beskyttelseslinjer er ikke beliggende indenfor projektområdet, og dermed vurderes fortidsminderne ikke at blive berørt af projektet.
- Nærmeste kirkebyggelinje er beliggende ca. 820 meter nordvest for projektområdet. Kirkebyggelinjen overskrides ikke i fbm. det ansøgte projekt.
- Der er ikke registreret natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 i det ansøgte indvindingsområde. Umiddelbart sydvest for projektområdet er der registreret flere §3 beskyttede moser. Det vurderes at mosedområderne ikke at blive påvirket af det ansøgte projekt.

- Nærmeste Natura 2000-område (nr. 28) findes ca. 1,8 km øst for projektområdet (Habitatområde (H28) Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø og Fuglebeskyttelsesområde (F23, F27, F28, F39) Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme). Grundet afstanden til Natura 2000-området, og da der afgraves ler til ca. 2 m u.t.i en begrænset periode, vurderer Region Nordjylland, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området.

På baggrund af faglig rapport nr. 635, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra DMU 2007, som opdeler landet i 10x10 km områder, vurderes det, at der kan være vandflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Ifølge opslag på naturbasen.dk den 1. juli 2021 er der ikke registreret bilag IV-arter på projektarealet eller indenfor en afstand af 3,3 km.

Idet projektområdet er en opdyrket mark og indvindingen af ler er ret beskeden, 2 m u.t., vurderes det at aktiviteten ikke vil påvirke bilag IV-arter.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke skal gives dispensationer vedr. beskyttede områder i forbindelse med råstofindvindingen.

4.9 Miljømæssige forhold

4.9.1 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 – "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet måles som det energiekvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtrykniveau, Lr.

Region Nordjylland vurderer, at Miljøstyrelsens anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt – i for eksempel anlæggelsesfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når efterbehandlingen foregår – at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog kun være indenfor nærmere bestemte tidsrum – og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.7

Det vurderes, at disse støjgrænser kan overholdes bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen.

4.9.2 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Miljøstyrelsen anbefaler, at vilkår for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fastsættes på baggrund af Orientering fra Miljøstyrelsen Nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø". Orienteringen er udarbejdet med det formål at stille det bedst mulige grundlag til rådighed for de myndigheder, som skal behandle miljøsager om lavfrekvent støj eller vibrationer, og for de laboratorier, som skal udføre de nødvendige målinger.

Vilkårene i tilladelsen er stillet på baggrund af anbefalingerne fra Miljøstyrelsen, og klager over gener vil ligeledes blive behandlet på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

De fastsatte vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fremgår af afsnit 2.1.7.

4.9.3 Støv

Der er i Danmark ikke fastsat regler om, hvor meget en virksomhed må støve, og det er derfor råstofmyndighedens vurdering, hvornår der opstår støv i et omfang, så råstofindvinder skal iværksætte støvdæmpende foranstaltninger. Region Nordjylland tager udgangspunkt i, at der skal iværksættes støvdæmpende foranstaltninger, når der bliver hvirvlet støv op, som kan være til gene for naboer.

Der kan opstå støvgener fra grusgrave/råstofindvinding, når materialebunker og veje tørrer ud, så støvpartikler kan hvirvles op af vind, ved håndtering af materialer og kørsel med entreprenørmaskiner, lastbiler m.v. Støvgener kan begrænses ved vanding af veje og materialebunker.

Fygning fra grusgrave/råstofindvinding udgør en særlig udfordring på samme måde som fygning fra landbrugsarealer. Volde af afrømmet muld vokser til med naturlig vegetation, og tilvoksede muldvolde kan reducere risiko og gener fra fygning. Ved at placere materialebunker øst-vest orienteret kan omfanget af fygning reduceres.

Vilkår vedr. støv fremgår af afsnit 2.1.8.

4.9.4 Trafik

Transporten af råstofferne sker i det åbne land på sparsomt befærdede veje som i forvejen fortrinsvis anvendes til tung trafik med landbrugsmaskiner. Der findes kun få beboelsesejendomme langs transportvejen til offentlig vej.

Regionen vurderer derfor, at trafikbelastningen ved efterlevelse af de stillede vilkår omkring støv m.m. sammenholdt med den årlige indvindingsmængde på 7.000 m³, ikke vil udgøre en væsentlig belastning af miljøet.

4.9.5 Graveafstande og periferiskråninger

I graveplanen skal der fastlægges graveafstande på baggrund af vilkår for afstand til efterbehandlingsgrænsen i afsnit 2.1.2. Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdet ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler eller at der påføres bygningsanlæg, veje, beskyttet natur mm. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger skal tage udgangspunkt i de tilladte gravedybder og koter i afsnit 2.1.1, og skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold, så det sikres, at der er tilstrækkeligt materiale til at gennemføre efterbehandlingen.

Der er stillet vilkår om, at der ikke etableres en stejlere hældning end: 1:7.

4.10 Udkast til efterbehandlingsplan

Egersund Wienberger Produktion A/S har indsendt et udkast til en grave- og efterbehandlingsplan i forbindelse med ansøgningen. Udkastet til planen beskriver at:

Området efterbehandles til landbrug. Der efterbehandles løbende og med en hældning på 1:7 på de reetablerede skråninger.

Region Nordjylland vurderer, at udkastet til grave- og efterbehandlingsplanen tager højde for vilkårene i nærværende tilladelse, og accepterer planen som beskrevet.

4.11 Region Nordjyllands samlede vurdering

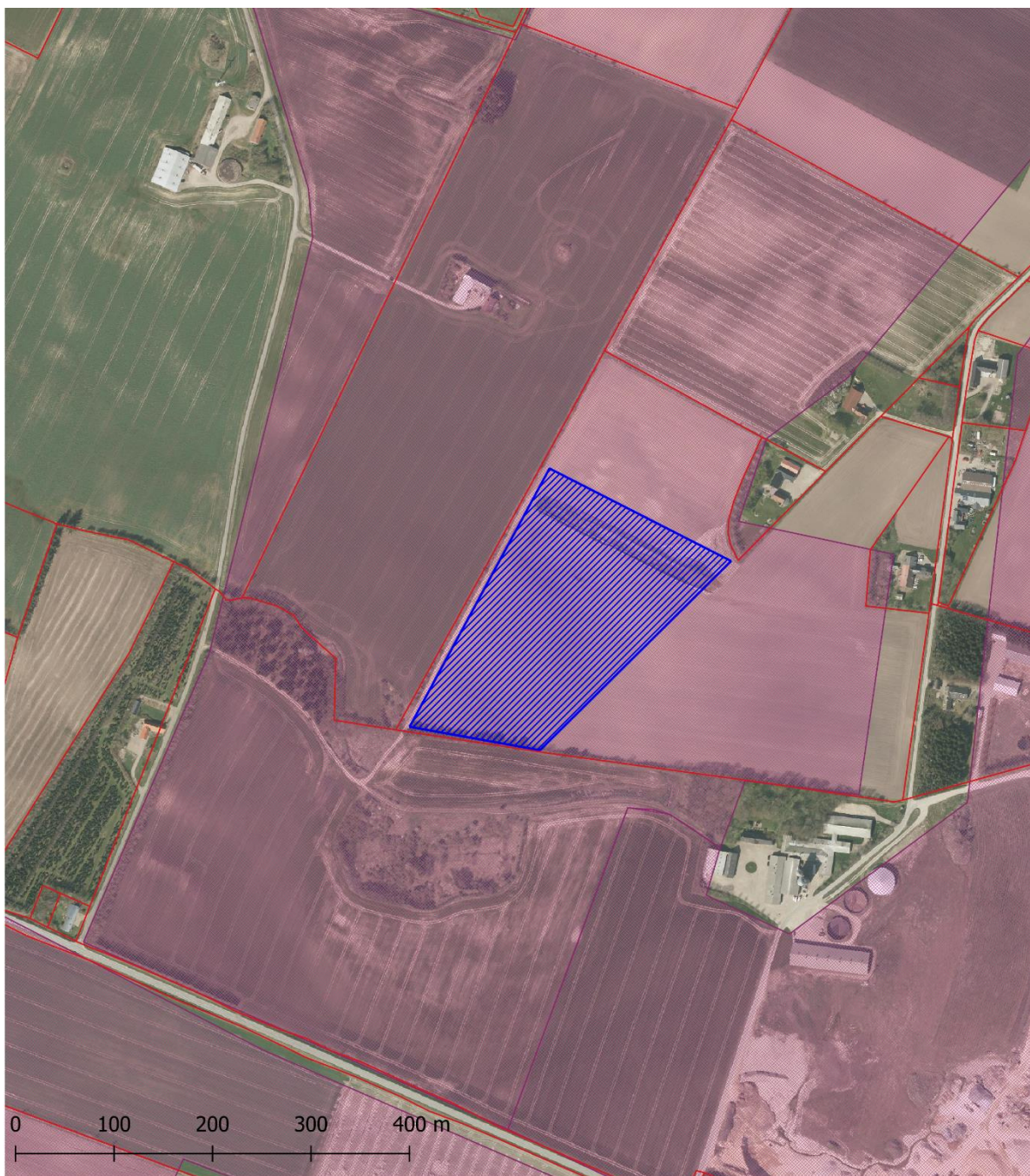
Det er Region Nordjyllands vurdering, at der med de stillede vilkår til miljø, efterbehandling mv. er taget højde for de interesser og nabohensyn, der skal ske i området.

BILAG A: OVERSIGTSKORT I MÅLFORHOLD 1:25.000

<p>Signaturforklaring</p> <p> 2021-004621</p>	<p>Jour.nr.: 2020-041294</p>	
	<p>Kort: Oversigt</p>	<p>Bilag: A</p>
	<p>Målforhold: 1:25.000</p>	
	<p>Udf. af: ENL / Region Nordjylland</p>	
	<p>Dato: 12-11-2021</p>	<p>Rev.: 1</p>

BILAG B: LUFTFOTO I MÅLFORHOLD 1:5000

<p>Tegnforklaring</p> <p> 2021-004621</p> <p> Råstofgraveområde</p>	<p>Jour.nr.: 2020-041294</p>	
	<p>Kort: Luftfoto</p>	<p>Bilag: B</p>
	<p>Målforhold: 1:5000</p>	
	<p>Udf. af: ENL / Region Nordjylland</p>	
	<p>Dato: 22-11-2021</p>	<p>Rev.: 1</p>

BILAG C: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklaration som tinglyses på matrikelnummer 5p, Heltborg By, Heltborg.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af den 3. februar 2022 til indvinding af ler på matrikelnummer 5p, Heltborg By, Heltborg i Thisted Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser i henhold til § 10, stk. 5 i Råstofloven, bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 124 af 26. januar 2017, for efterbehandling:

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at graveområdet efterbehandles til landbrug.

1. Indvindingen skal være afsluttet senest den 3. februar 2032.
2. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 3. februar 2032.
3. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinderen og ejeren indtil, Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
4. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende på matrikelnummer 5p, Heltborg By, Heltborg i henhold til § 10, stk. 5 i Råstofloven, jf. bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 124 af 26. januar 2017.

Region Nordjylland

Aalborg den 3. februar 2032

Eskild Nilas Laursen

Råstofmedarbejder

BILAG D: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Inden gravearbejdet begynder

1. Enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes, og gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Tilsyn

2. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoftilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoftilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. Råstoflovens § 32.
3. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, med mindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. Råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. Råstoflovens § 33.

4. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

5. Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, hvis der sker anmeldelse til regionsrådet inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt. Regionsrådet kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen, jf. Råstoflovens § 9, stk. 2. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet, kræver det en ny afgørelse efter Råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

6. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

7. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forb. med tilladelsen.
8. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

9. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

10. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

11. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland sender indberetnings-skemaer ud. Der skal udfyldes et indberetningsskema med oplysninger om indvundne materialer og mængder for hver grav. Skemaerne sendes til Region Nordjylland. Region Nordjylland sender de udfyldte skemaer til Danmarks Statistik, jf. Råstoflovens § 29.
12. Indvinder skal betale en afgift til staten for hver m³, der indvindes. Afgiften opkræves af Skat og er for øjeblikket på kr. 5,00 pr. m³. Region Nordjylland giver meddelelse til Skat ved at sende en kopi af råstoftilladelsen.
13. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Indberetningen skal ske på digital form i et format fastsat af GEUS.

Fremmed jord

14. Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

15. Der må ikke indvindes vand i graven, med mindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af vandforsyningsloven.
16. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
17. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

18. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter Museumslovens § 27.

Anmeldelsen skal ske til Museum Thy.

19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk

eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter Museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 10, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

20. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
21. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
22. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.

BILAG E: UDDRAG AF MUSEUMSLOVEN – JF. LOVBEK. NR. 358 AF 8. APRIL 2014

§ 27. Den arkæologiske kulturarv omfatter spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt.

Stk. 2. findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 3. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en arkæologisk undersøgelse, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er afgjort. Senest 1 år efter at anmeldelsen er modtaget, kan arbejdet genoptages, med mindre kulturministeren har afgivet indstilling om erhvervelse af fortidsmindet efter stk. 8.

Stk. 4. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres.

Stk. 5. Udgiften afholdes dog af kulturministeren, hvis

- 1) årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, medmindre driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, i hvilke tilfælde udgiften afholdes af vedkommende myndighed,
- 2) det kulturhistoriske museum i udtalelsen efter § 25 har oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, eller
- 3) fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter stk. 8.

Stk. 6. Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til udgifter til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres efter stk. 3, jf. stk. 4.

Stk. 7. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er endeligt afgjort, erstattes af kulturministeren. Kan der ikke opnås enighed om erstatningen, fastsættes denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 8. Finder kulturministeren, at det pågældende fortidsminde bør bevares på stedet for eftertiden, kan kulturministeren erhverve fortidsmindet og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervelsen kan ske ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 9. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller underarbejder kan formodes at fremkomme fund som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 10. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed efter stk. 3 og om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 4-6.

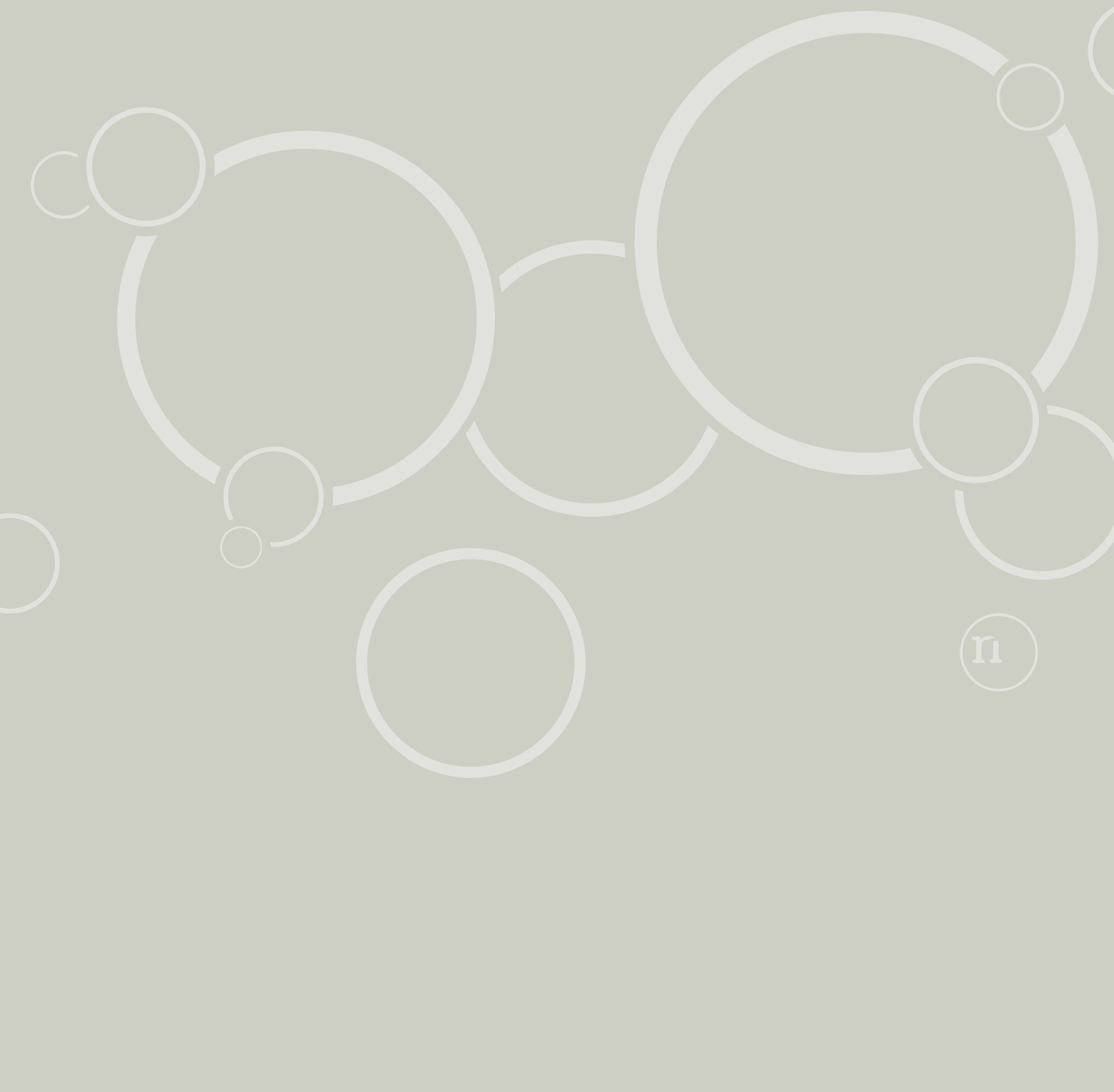
§ 29. Findes der i forbindelse med jordarbejde, råstofindvinding eller stenbrydning en for den pågældende lokalitet usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet standses, i det omfang det berører genstanden. Fundet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte naturhistoriske museum. Fundne genstande, der ikke er danekræ, jf. § 31, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 2. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en undersøgelse. En undersøgelse skal foretages hurtigst muligt. Udgifter til undersøgelsen afholdes af kulturministeren. For så vidt angår tilfælde, hvor jordarbejdet udføres for en statslig eller kommunal myndighed, afholdes udgiften dog af vedkommende myndighed.

Stk. 3. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, erstattes af kulturministeren efter bestemmelserne i § 27, stk. 7.

Stk. 4. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger dertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer genstande eller under arbejde kan formodes at fremkomme genstande som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelse af naturhistoriske undersøgelser efter stk. 2.

Tilladelse til erhvervsmæssig
råstofindvinding af ler

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder